Woensdag 5 April 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4175

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Na Boedapest . . . . Boekarest.

Ion Antonescu betreurt het bombardement.

Twee communisten in De Gaulle's regering.

Russen in bezit van Khotin.

DE BRITSE VERLIEZEN IN DE OORLOG.

Churchill deelde aan het Lagerhuis mede, dat de verliezen van de Britse Imperiale strijdkrachten in de eerste vier jaren van de oorlog in totaal 667.169 bedragen hebben. In een schriftelijk antwoord op een vraag zeide hij, dat hiertoe behoren: 158.741 doden, 78.204 vermisten, 159.299 gewonden en 270.995 krijgsgevangenen.

De burgerverliezen in het Verenigde Koninkrijk gedurende dezelfde periode bedragen in totaal 109.101, waarvan 49.730 doden en 59.371 gewonden, die in hospitalen moesten worden opgenomen.

Verliezen van zeelieden op Britse koopvaardijschepen bedragen 30.314, waaronder 26.317 waarvan bekend is of aangenomen wordt dat zij dood zijn en 3997 geïnterneerden.

Van het totale aantal doden in de Britse strijdkrachten behoorden 120.958 tot de eenheden van het Verenigde Koninkrijk, inbegrepen het overzeese personeel dat in zulke strijdkrachten dient, speciaal mannen van New Foundland en Zuid-Rhodesië. De doden in de strijdkrachten van andere delen van het Imperium zijn: Canada 9209, Australië 1298, Nieuw Zeeland 5622, Zuid-Afrika 3107, Brits Indië en de koloniën 1635 (Londen, (AP) 4.4).

Generaal-Majoor Harry Schmidt heeft het bevel over de 4e divisie der Noordamerikaanse mariniers, die verschillende atollen in de Marshall-groep hebben veroverd.

HERZIENING VAN HET FRANSE BESTUUR.

Twee communisten, Fernand Grenier en Francois Billoux, namen zitting in het Franse Nationale Bevrijdingscomité, terwijl een kleine wijziging plaats vond in de rest van het Comité. De Commissaris van Oorlog André Letroquer werd vervangen door André Diethelm, vroeger Commissaris van Productie. De Corsicaanse Senator Paul Giacobbi werd benoemd tot Commissaris van Productie, terwijl Letroquer benoemd werd tot Commissaris voor de Bevrijde Gebieden onder het plan voor het burgerlijke en militaire bestuur van het Comité bij de invasie van Frankrijk. Grenier werd benoemd tot Commissaris voor de Luchtmacht, terwijl Billoux werd benoemd tot Commissaris van Staat zonder portefeuille.

Grenier was vroeger Afgevaardigde van Saint Denis, een voorstadje van Parijs. Billoux was Afgevaardigde van Marseille. De benoemingen werden officieel bekend gemaakt na een speciale bijeenkomst van het Comité, welke door beiden werd bijgewoond. Overeenkomstig de traditie boden alle Commissarissen hun ontslag aan De Gaulle aan, die hen vervolgens opnieuw benoemde. Ingeval een der Commissarissen zich verzet had tegen de opneming der communisten zou hij een herbenoeming moeten weigeren. Het feit dat allen aanbleven wordt uitgelegd als een algemene goedkeuring van De Gaulle 's maatregel. De Conservatieve Diethelm zal naar verwachting beter ontvangen worden in legerkringen dan Letroquer wiens betrekkingen met sommige hoge-officieren niet altijd goed waren. Hoe zijn benoeming tot Commissaris voor de bevrijde gebieden door de Geallieerden aanvaard zal worden valt nog te bezien (Algiers, (AP) 4.4).

DE GAULLE KRIJGT GROTERE MACHT.

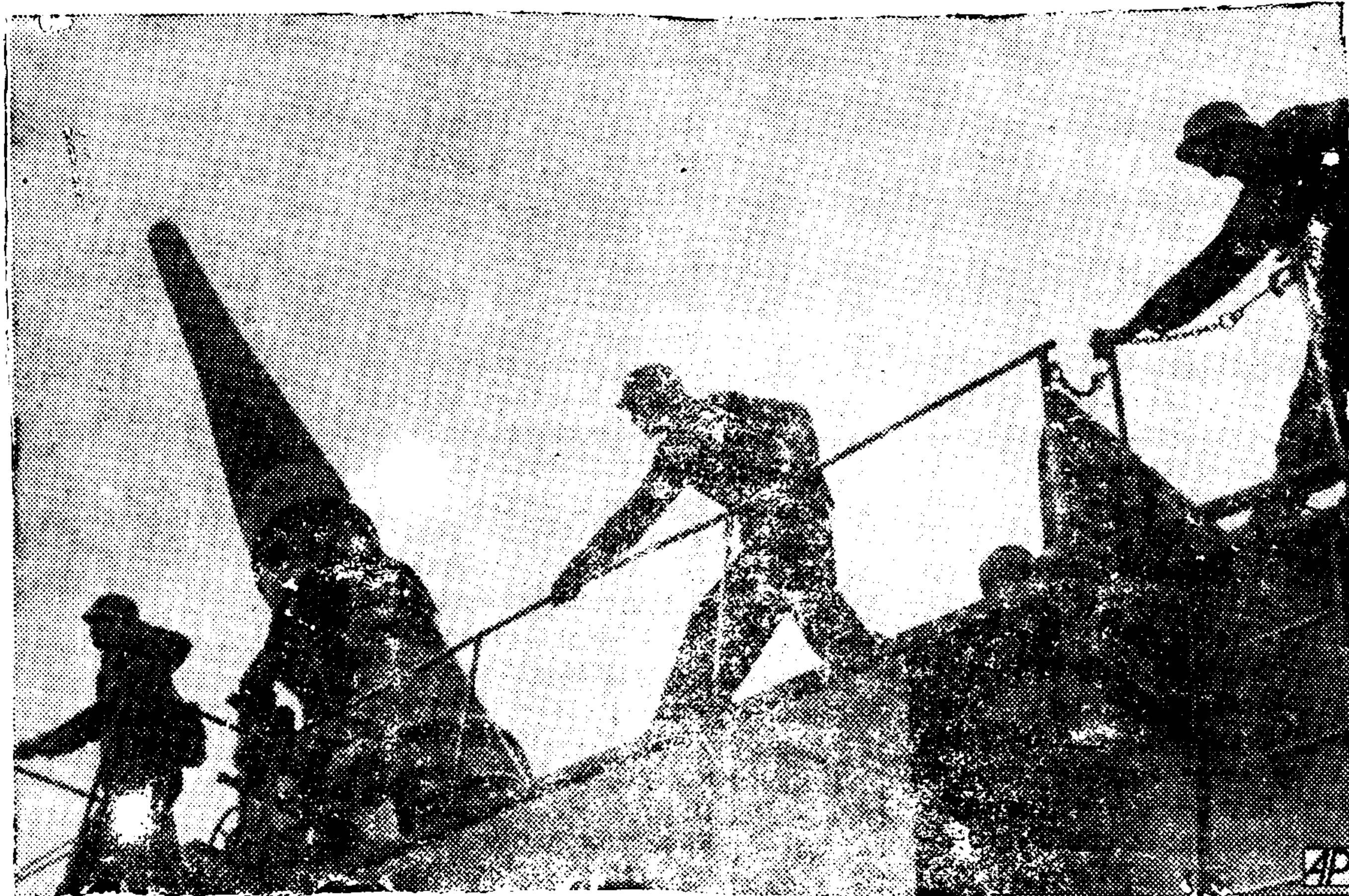
De eerste verordening welke door de eerste Franse „regering", waartoe nu ook de communisten behoren, werd aangenomen, maakte de weg schoon voor een algemene reorganisatie van de Staven van Leger, Marine en Luchtmacht tot een enkele Generale Staf voor de Nationale Defensie onder De Gaulle als President van het Nationale Comité. De verordening verklaarde, dat de President van het Comité de machten zal oefenen, welke aan den Premier worden toegekend onder de wet van 1938 over de reorganisatie van de natie in oorlogstijd. Onder deze machten zal De Gaulle volgens de verordening beslissen over het toezicht op:

1) de samenstelling en het gebruik der strijdkrachten;

2) de betrekkingen tussen de strijdkrachten en andere regeringsdepartementen;

3) de werkzaamheden van militaire missies in vreemde landen (zoals de Franse militaire en maritieme missie in Washington).

De President van het Comité is nu gemachtigd een Generale Staf voor de Nationale Defensie te benoemen, welke zal helpen in de vervulling van zijn werkzaamheden. De verordening heeft alzo opnieuw het gezag van De Gaulle's Comité over de strijdkrachten bevestigd en de machten ervan meer positief gemaakt. Als Hoofd van de strijdkrachten wordt De Gaulle ook bijgestaan door het Comité voor de Nationale Defensie (Algiers, (AP) 4.4).

Dit is een Duits spoorwegkanon met bemanning ergens langs de kust van de Atlantische Oceaan, volgens het Duitse onderschrift, dat deze foto uit Londen vergezelt, waar het verkregen werd van een onzijdige bron. Met dergelijke kanonnen hopen de nazies de komende invasie te bestrijden

VERKLARING VAN DE GAULLE.

In een rede voor de radio van Algiers heeft De Gaulle verklaard, dat de Fransen orders zullen aannemen van zijn herziene regering en van niemand anders. De Generaal deed een beroep op zijn volk om zich te verenigen voor de beslissende phase van de strijd. Hij zeide: „De regering waarover ik de eer heb te presideren en die zich in Algiers moet bevinden voordat zij in Parijs kan zijn, is volkomen verantwoordelijk".

„De samenstelling van de regering komt overeen met de nationale vereisten. De dertien Comité-leden zijn nooit tevoren in de politiek geweest. Allen, de communisten inclusis, scharen zich om mij. „De Fransen zullen slechts van deze regering orders moeten krijgen. Geen ander gezag is van waarde indien het niet te voren met deze regering overleg heeft gepleegd. De gehele wereld is thans getuige van het begin van de nederlaag des vijanden. De grote slag zal de slag om Frankrijk zijn" (Algiers, (AP) 4.4).

CRISIS.

De Britse Minister van Arbeid, Ernest Bevin, heeft verklaard dat de mijnwerkersstaking in Yorkshire een „grote crisis in de gehele structuur der industriële betrekkingen" heeft veroorzaakt. Hij deelde mede, dat drastische maatregelen moeten en zullen worden genomen om de ontwrichting der oorlogsinspanning te voorkomen.

Terwijl meer dan 80.000 mijnwerkers van Yorkshire nog werkeloos zijn niettegenstaande de dringende oproepingen der regering en de leiders der vakbonden, deelde Bevin mede, dat de toestand „erger is dan wanneer Hitler Sheffield zou hebben gebombardeerd en onze verbindingswegen doorgesneden".

De Minister zeide, dat de mijnwerkers „in de laatste vier jaren alles hebben bereikt waarvoor zij vochten sedert 1912. Ik geloof, dat wij ten minste moeten zorgen, dat onze verbindingslijnen open blijven en onze soldaten steun blijven ontvangen. Binnen de volgende dagen zullen grote beslissingen over deze quaestie van industriële betrekkingen moeten worden genomen. Wij zullen deze oorlog niet verliezen, voor de mijnwerkers niet en voor niemand anders en wij zullen dit land niet in de steek laten. Dat kunnen wij niet veroorloven. Er is te veel op het spel" (Londen, (AP) 4.4).

ZAL EDEN AFTREDEN?

Men gelooft, dat een wijziging van Churchills regering, waarbij Eden zal aftreden als Minister van Buitenlandse Zaken, nabij is en een bekendmaking verwacht wordt tijdens de Paasdagen. Volgens de bespiegelingen zal Lord Cranborne, Secretaris voor de Dominions, Eden in het Departement van Buitenlandse Zaken opvolgen, doch Eden zal het leiderschap van het Lagerhuis behouden (Londen, (AP) 4.4).

LANDBOUWERS UIT JAMAICA.

Het recruteren van 13.000 tot 15.000 landbouwers voor werk in de Verenigde Staten zal de volgende week in Jamaica aanvangen, aldus werd bekend gemaakt. De arbeiders zullen worden gerecruteerd door Noordamerikaanse autoriteiten onder een gelijksoortig plan als dat in de vorige zomer van kracht was toen Jamaica ongeveer 10.000 man leverde om op Noordamerikaanse boerderijen te werken (Kingston, Jamaica, (AP) 5.4).

Het beschaduwde gebied toont ongeveer aan hoe ver de Russen de Duitsers hebben teruggeworpen in hun opmars naar de Proet, welke in 1941 een der uitgangspunten was voor de Duitse opmars naar het Oosten. De Duitsers en Roemenen zitten nog op de Krim, in een deel van Wit Rusland en een klein deel van de Oekraïne.

GEEN KAARTEN VAN RUSLAND MEER.

De radio van Brazzaville zeide, dat de Duitsers niet alleen geen kaarten meer drukken van het Russisch front, maar ook opdracht hebben gegeven tot de verwijdering van alle kaarten in publieke plaatsen van de door Duitsland bezette gebieden (Londen, (AP) 4.4).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 4 April vervolgden onze troepen ten Westen van Dubno hun offensieve gevechten waarbij zij meer dan 30 plaatsen veroverden, waaronder de spoorwegstations Santiyetivka, Galitsjany, Zverinatsjy en Dorozjev. Onze troepen, die Tarnopol belegeren, leverden succesrijke gevechten om het omsingelde vijandelijke garnizoen uit te roeien en hebben het grootste deel van de stad veroverd. Binnen drie dagen van straatgevechten werden meer dan 3000 Duitse officieren en manschappen gedood en meer dan 300 gevangen genomen.

De troepen van het 1e Oekrainefront leverden gevechten ter uitroeiing van de omsingelde vijandelijke groeperingen bij Skala en veroverden verschillende plaatsen. De vijand deed voortdurend pogingen om uit de omsingeling te breken, doch werd teruggeslagen en leed hevige verliezen in manschappen en materiaal.

Ten Zuiden van Kamenets Podolski hebben onze troepen na drie dagen van hardnekkige gevechten de stad Khotin, districtscentrum van het Cernauti-gebied, en belangrijk sterktepunt in de Duitse defensies aan de Dnjester veroverd met uitroeiing van het vijandelijke garnizoen dat de stad verdedigde.

In de richting van Kisjinev veroverden onze troepen een districtscentrum van de Moldavische Republiek alsook 30 andere plaatsen.

In de richting van Odessa vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij de districtscentra van het Odessagebied Frunzovka en Sebrikova. Voorts veroverden zij in de gevechten meer dan 50 andere plaatsen waaronder het spoorwegstation Zatisjye, Torosova, Ivanovka en Veselyi Put.

In andere sectoren van het front werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 3 April ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 31 Duitse tanks. 79 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 4.4).

TITO WIL STEUN.

De vrije Joegoslavische radio deelde mede, dat Tito aan de Leniging- en Herstel Organisatie der Verenigde Landen gevraagd heeft om een zetel in de Raad. Hij verklaarde hierbij, dat 129.912 vierkante kilometer van het Joegoslavisch gebied bevrijd is met een bevolking van ongeveer 5 millioen inwoners en dat deze bevolking dringend hulp nodig heeft... De Regeringen der Verenigde Landen hebben het Nationale Bevrijdingsleger erkend als een bondgenoot maar geen mogelijkheid wordt gegeven aan het volk dat dit leger vormde om zijn huidige en toekomstige noden voor te leggen aan het Inter-Geallieerde Comité. Het nieuws dat de Directeur Generaal van de UNRRA, Herbert Lehman, naar Caïro is gegaan voor besprekingen met de uitgeweken regering heeft een pijnlijke indruk gemaakt op de natie" (Londen, (AP) 4.4).

VAN DE NAZIE-VLOOT.

Geallieerde marine - autoriteiten verklaarden, dat Duitsland nog slechts ongeveer 12 torpedojagers heeft langs de Europese kust, van Noorwegen tot Frankrijk, tegen de reusachtige Britse thuisvloot wanneer de verwachte invasie van het vasteland begint. De rest van de Duitse vloot is gestationeerd in de Balkan. Hiertoe behoren de slagschepen „Luetzow" en „Admiraal Scheer", 2 ware kruisers en misschien 6 torpedojagers (Londen, (AP) 4.4).

ARGENTIJNS CABINET BIJEEN.

Het Argentijnse cabinet is bijeengekomen onder voorzitterschap van Farrell. Het onderwerp der besprekingen werd niet bekend gemaakt. De bijeenkomst werd bijgewoond door alle ministers (Buenos Aires, (AP) 4.4).

Het nieuws van vandaag.

Na Boedapest heeft Boekarest gisteren een hevige aanval te verduren gehad, waarbij de Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators de rangeerterreinen aanvielen, waardoor een groot deel van het verkeer naar het Russische front gaat. Een-derde van de Roemeense hoofdstad, welke voor het eerst door de Noordamerikaanse luchtmacht werd aangevallen, is thans bedekt met rook. Dictator Ion Antonescu heeft een proclamatie uitgegeven, waarin hij de aanval betreurt en een beroep doet op zijn volk om niet te wankelen. Het is wel wat laat dat Antonescu spijt krijgt, men zou zeggen te laat nu de Russische legers zich reeds op Roemeens grondgebied bevinden en in Boekovina de stad Khotin veroverd hebben.

Boekarest (Bucuresti) is een mooie stad, het Parijs van Oost-Europa. De binnenstad heeft naast nauwe, hoekige straten mooie boulevards met grootse gebouwen. De Boulevard Carol, genoemd naar den ex-koning, is o.a. bekend. Thans zal deze wel een nieuwe naam hebben. Volgens de Roemeense geschiedenis zou Boekarest zijn naam te danken hebben aan een figuur uit de nationale sage, den herder Boekoer, die de stad zou gesticht hebben, welke thans ongeveer 650.000 inwoners telt. De geschiedenis leert ons echter niets over Boekarests oudste bestaan. Sedert de 14e eeuw wordt de stad in de kronieken vermeld. Tijdens Wereldoorlog I had Boekarest van de legers der Centrale Mogendheden veel te verduren. Gedurende het gehele najaar van 1916 werd de hoofdstad beschoten. De stad bleef door de Duitsers en Oostenrijkers bezet tot 1918. Thans ziet het ernaar uit, dat het omgekeerde zal geschieden: de bezetting door de Geallieerden (voornamelijk de Russen) tot nazie-Duitsland is verslagen.

In Algiers heeft Generaal De Gaulle twee communisten — Fernand Grenier en François Billoux — in zijn Nationaal Comité opgenomen. In een toespraak zeide President De Gaulle, dat zijn regering thans volkomen strookt met de nationale vereisten en het enige gezag is waaraan de Fransen moeten gehoorzamen. Tot Commissaris voor de Bevrijde Gebieden werd benoemd André Letroquer.

In de Stille Oceaan worden de bombardementen op Truk, Ponape de nog onbezette atollen van de Marshall Archipel en de vijandelijke bases in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan onafgebroken voortgezet.

Fosforbommen, geworpen door Noordamerikaanse vliegtuigen ontploffen als vuurwerk boven geparkeerde Japanse vliegtuigen en de installaties op het vliegveld Lakunai te Rabaul, Nieuw Brittannië.

Openbare Bekendmaking.

De Algemeen Militair Commandant te Curaçao,
gelet op het gestelde onder 2e van de Openbare Bekendmaking van 30 October 1943,

MAAKT BEKEND,

dat met ingang van 3 April 1944, phase „B" weer van kracht is.

Willemstad, 4 April 1944.
De Algemeen Militair Commandant
De Schout bij Nacht,
C. J. Baron van Asbeck.

(Vervolg van pagina 2.)

ke reeds vorige jaren telkens met waardeering genoemd mocht worden, is er zeker niet op achteruitgegaan met de komst der Puerto Rikijnsche troepen, welker aanwezigheid mogelijk een nog vertrouwelijker verstandhouding in den sfeer der Caraïbische saamhoorigheid heeft gebracht.

De samenwerking met de Amerikaansche en Britsche autoriteiten was wederom uitmuntend.

Zeker is wel typeerend daarvoor de delicate wijze, waarop de Britsche Captain Rayne zijn artistieke indrukken van dit eiland voor ons achter liet als blijk van genegenheid voor ondervonden gastvrijheid.

Dat Hare Majesteit dezen Britschen zee-officier, momenteel werkend in een der gewichtigste Engelsche havens, wilde onderscheiden voor zijn arbeid hier, steunde ons allen tot verheugenis.

Dat onze Vorstin bij gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid alle Amerikanen in dit Staatsdeel in de eerste plaats uiteraard de strijdkrachten, maar toch ook de werkers op de Lago, heeft willen eeren door een hooge onderscheiding toe te kennen aan Schout-bij-Nacht Chandler en diens toegewijden Adjudant, hebben wij allen gewaardeerd als een gebaar van verdiende hulde aan werkelijke vrienden van ons Koninkrijk, aan goede kameraden van oorlogvoerend Curaçao. Ik geloof mede in Uw aller naam te spreken, als ik den Schout-bij-Nacht geluk wensch en hem verzeker, dat er altijd veel open huizen voor hem zullen zijn op Curaçao, dat hij — dit mag ik hier wel zeggen — naast zijn groote Vaderland een warm hart toedraagt en naar vermogen helpt. Zooals de Amerikanen als goede vrienden onze Prinses mede hebben verwelkomd, zoo waren wij verheugd gastvrijheid en sympathie te kunnen bieden aan Mevrouw Roosevelt, wier bezoek Curaçao hoogelijk heeft gewaardeerd, zooals het trotsch is, het standbeeld te bezitten van Stuyvesant, wiens band met Amerika in oude dagen het symbool van vriendschap moge blijven in verre toekomst tusschen ons en het edelmoedige Amerikaansche volk.

De goede nabuurschap strekt zich ook uit tot de nabuurige republieken, waarmede Curaçao op velerlei wijzen contact heeft: Venezolaansche en Columbiaansche arbeiders bewerken hier de olie; Curaçaosche vacantiegangers bezochten in groote getale Columbia en Venezuela; het wa-

ren zoowel Gouvernements-ambtenaren, welke door de met medewerking der Staten tot stand gekomen buitengewone verlofsregeling op ruimere schaal in staat werden gesteld een noodige vacantie in koudere luchtstreken te nemen, — als geëmployeerden in particulier bedrijf.

De gewaardeerde uitnoodiging door Zijne Excellentie den President om deel te nemen aan het eeuwfeest der bevrijding van Santo Domingo aan de Nederlandsche Regeering gericht, werd voor wat Curaçao betreft, met een afvaardiging van Curaçaosche vooraanstaande ingezetenen beantwoord. Het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana aan Caracas en Ciudad Trujillo en reeds eerder aan Port-au-Prince was een welkome gelegenheid om de goede betrekkingen tusschen Nederland en deze Staten te manifesteeren. Van eigen, kort bezoek aan Venezuela bewaar ik een aangename herinnering; de oorlog liet mij niet toe de gewaardeerde invitatie van Santo Domingo nu te aanvaarden. Maar ik betuig de Heeren Presidenten van beide Republieken nogmaals, ook namens Curaçao, dank voor hun zoo vriendelijke houding.

De catechismuswaarheid, dat God uit ieder kwaad iets goeds weet voort te brengen, is een Spaansche spreekwoord: Het internationaal besef gedijdt noodzakelijk in tijden van economische verwarring en heeft meer kans gemeen goed te worden dan in tijden van rust en zelfgenoegzame voorspoed.

Verheugend verschijnsel voor Curaçao is de internationale opleving, welke zeer onlangs uitging van ons Consulair Corps, dat blijk gaf de teekenen des tijds te verstaan en eene organisatie beoogt, welke en voor de onderlinge betrekkingen en voor de Curaçaosche gemeenschap profitabel kan worden. Het behoeft niet gezegd, dat dit initiatief alle mogelijke steun zal worden geboden.

Moest van deze plaats reeds eerder worden geconstateerd, dat de oorlogvoering zeer belemmerd heeft ingegrepen in den voortgang der gewone openbare werken, in den laatsten tijd kwamen, zooals ik in een ander verband reeds memoreerde, wederom werkkrachten vrij voor den bouw van ziekenhuizen, schoolgebouwen en andere werken, welke zoo hier als op de andere eilanden verrezen.

De „nervus rerum" van de Curaçaosche Gouvernementszorg voor de plannen voor het komende zittingsjaar, dat de samenwerking tusschen Gouverne-

ment en Staten geboren, tot daden zullen worden omgezet, het officieele stuk, dat prozaisch heet, „de begrooting van Curaçao", is de laatste jaren wel op zeer onregelmatige data ingediend.

Het moet zeker niet als een voortgezette stap in een verkeerde richting worden beschouwd, indien nu wederom de begrooting voor het volgend jaar Uwe Staten, die nog hun volle aandacht hebben, voor de ramingen voor 1941, nog niet bereikt heeft. Niets zal mij liever zijn dan de termijnen te volgen, welke de Staatsregeling voorschrift en ik heb daartoe bereids de noodige instructies gegeven. Slechts volledigheidshalve memoreer ik, dat de raming voor ontvangsten en uitgaven voor 1944 bijna 25 millioen bedraagt, ruim vier en een half millioen meer dan over 1943. Dit verschil wordt in hoofdzaak veroorzaakt door algemeene stijging van materiaalkosten en loonen, waarbij gerekend moet worden de reeds vermelde verhooging der ambtenaarssalarissen, terwijl met name de scholenbouw zwaarder drukte op den kapitaaldienst.

Het bedrag der wettelijke uitgaven over 1943 kan U nog niet worden verschaft, aangezien, zooals U bekend is, het dienstjaar 1943 eerst per 1 October zal zijn beëindigd.

Op voorstel van den vertegenwoordiger van de Buitengewone Algemeene Rekenkamer werd begin 1943 aanvang gemaakt met een breed opgezet plan van decentralisatie van administratie en controle der Curaçaosche ontvangsten en uitgaven. Voorloopig werd zij ingevoerd bij het Departement van Openbare Werken en den Landsradio- en Telefoondienst. Zoo eenigszins mogelijk is het mijn bedoeling deze decentralisatie voort te zetten.

Behalve de landsverordeningen, welker tot standkoming ik reeds noemde, betroffen de voornaamste voorstellen, waarvan Uw college goedkeuring hechtte: een regeling, betreffende de regeling van muntbiljetten van ƒ 2.50; een verordening houdende afwijkende bepalingen van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordening ten aanzien van het instellen van een vordering tot echtscheiding van personen, zich bevindend in vijandelijk gebied; een aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor Curaçao, met betrekking tot misdrijven begaan tijdens een van Overheidswege bevolen verduistering ter verlichting van de wettelijke voorschriften met betrekking tot praktijzijns en een vaststelling hunner tarieven; een verlenging van den termijn tot heffing der invoerrechten op benzine; verlenging van den termijn tot tijdelijke afschaffing van invoerrechten en accijnzen op de Bovenwindsche Eilanden; een landsverordening op de invordering van bepaalde retributies;

een algemeene ontheffing van invoerrechten ten aanzien van bepaalde door den Gouverneur aan te wijzen goederen uitsluitend bestemd voor alhier gelegerde bevriende militairen;

voorts verschillende bekrachtigingen van met toepassing van artikel 32 der Staatsregeling genomen besluiten.

Van de in het afgeloopen zittingsjaar aanhangig gemaakte onderwerpen noem ik de volgende, welke nog in behandeling zijn:

maatregelen tegen de ontaarding van de jeugd;

vrijdom van accijns voor Con-

suls en Consulaire ambtenaren van vreemde mogendheden;

regeling van de in-, uit-, en doorvoer van olieproducten; het ambachtsliedenreglement en de oprichting van een Pensioenfonds voor gouvernementsambachtslieden;

de verplichte arbeid bij de Politie;

herziening der tarieven van de inkomstenbelasting;

vaststelling van 15 opcenten op de winstbelasting;

oorlogsbelasting;

bepaling tot afwijking van artikel 38, lid 1 en 39, lid 1 van het Wetboek van Koophandel in verband met de instelling van de N.V. Autobusbedrijf;

tegemoetkoming van kosten van geneeskundige behandeling van Curaçaosche landsdienaren;

een wijziging van het strafstelsel van Curaçao, regelende de arbeid van gevangenen;

herziening van het tarief van gerechtskosten in burgerlijke zaken en wijziging van de hondenverordening 1923;

Ten slotte vereischt afzonderlijke vermelding de landsverordening, houdende een bijzondere voorziening met betrekking tot het Bestuur van de eilanden van dit Staatsdeel, behalve Curaçao, welke, vooruitloopend op de reeds eerder van deze plaats aangekondigde bestuurlijke decentralisatie, onder meer de gewone verkiezingen voor landraden voor 1943 aanhield. Ik hoop, dat het voorstel tot een dergelijke regeling voor 1944 U binnenkort bereiken kan.

De werkzaamheden der Commissie voor de bestudeering van staatkundige aangelegenheden heeft onder de kundige leiding van haren Voorzitter een goed doorwrocht en met groote voortvarendheid tot stand gebracht rapport in regeling van bestuurshervorming ontworpen. In welken vorm het ook het Publicatieblad moge bereiken, het zal een monument blijven in de Staatkundige geschiedenis van Curaçao en — ik vlei mij — een practische uitwerking van den Koninklijken wil om de Staatsdeelen tot grootere zelfwerkzaamheid te brengen.

Reeds gaf ik order het rapport op ruime schaal bekend te maken, opdat alle belanghebbenden van hun inzichten kunnen doen blijken. Ik kan U de verzekering geven, dat alle pro- en contra zorgvuldig overwogen zullen worden en in den korstmogelijken tijd en ik hoop, dat eigen staatkundige werkzaamheid en belangstelling in de gemeene zaak een uitvoering niet slechts kunnen bespoedigen, maar ook gemeenschap tot zegen zullen blijken te zijn.

In het Publicatieblad verscheen voorts nog afkondiging van een tweetal Koninklijke Besluiten, eene houdende verlenging van den duur van de Wet van 26 April 1940, meer bekend onder den naam van „Wet op de zetelverplaatsing van naamlooze vennootschappen en andere rechtspersonen."

Evenals vorige jaren is ook dit jaar wederom van dit Instituut gebruik gemaakt, waardoor rechtspersonen hunne belangen buiten de bezette deelen van het Koninkrijk hier in veiligheid konden brengen. Gevluchte en hier gestrande vreemdelingen, konden voor het meerendeel of toevlucht vinden in het buitenland of kregen hier betrekkingen, terwijl ter gelegenheid van het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana de bewegingsvrijheid aanzienlijk is uitgebreid. Voor een deel hunner is dit geregeld onder toezicht van enkele vooraanstaande Nederlanders, die zich bijzonder voor deze groep interesseerden.

Dankbaar gedenken wij, hoe onze vereerde Vorstin aan onheil ontkwam. Moge haar voorbeeld ons ten spoorslag blijven, om, zoolang wij er toe in staat zijn, te werken tot heil van Curaçao en tot voorspoed van ons Koninkrijk.

Over de moeilijkheden, welke ons wachten bij de heropbouw van het Koninkrijk, behoef ik niet te spreken. Maar als wij de juiste les trekken uit de oude, ik mag wel zeggen evangelische spreuk der Oude Nederlandsche Republiek: „Concordia res parvae crescunt, discordia magnea res dilabuntur: eendracht sterkt het kleinste gemeenebest, maar tweedracht rukt de machtigste gemeenschappen uiteen" — dan zie ik niet in, dat wij, met zooveel machtiger technische hulpmiddelen, niet zouden kunnen wat ons voorgeslacht kon, mits in ons hun gemeenschapsbesef en Godsvertrouwen leven de Nederlanders, die opstandelingen waren — „wat was mijn voorvader, Willem de Eertse, anders dan een rebel?" vroeg Koning Willem I, gelijk van Hogendorp getuigt — waren geen negatieve revolutionnairen geen verwerpers van wettig gezag — „den Koning van Hispanien heb ik altijd geeerd" — zij verdedigden den eigen aard der gemeenschap met een beroep op oude wetten en bezworen costuymen.

Zij schiepen een groote zeemacht; op en door water bevochten zij hun onafhankelijkheid; op de zee, vonden zij de wegen naar verre landen, die eens het Koninkrijk zouden vormen met Nederland; hun zetels van wetenschap verwierven roem over de beschaafde wereld en zoo deden hun drukpersen; met vasten stap gingen zij den weg der vrijheid op, en een groot Engelsch historicus heeft naar waarheid getuigd: „Engeland, Amerika en Frankrijk waren de machtigste bewerkers van staatkundige ontwikkeling, maar de Nederlanders gingen hun voor af."

Het Nederlandsche volk heeft onder weergalooze verdrukking, noch in Nederland, noch in Indië, zijn aard verloochend. Laat ons niet het vertrouwen uitspreken dat het stand houdt — dat doet het — maar dat zijn vertrouwen in ons, die in vrijheid leven, niet wordt beschaamd.

Met den wensch, dat onder Gods zegen, onze gezamenlijke inspanning vrucht moge dragen, verklaar ik, Mijnheer de Voorzitter, het zittingsjaar 1944-1945 van Uwe Staten te zijn geopend.

INGEZONDEN,

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Mag ik zo vrij wezen, U beleefd te verzoeken, mij enige plaatsruimte af te staan in uw veel-gelezen blad „Amigoe di Curaçao" om eens op een heel originele wijze een Ingezonden stuk te beginnen? Er is maar één algemene klacht over de Curom, een klacht geuit door degenen, die buiten het „Gebiedsdeel" Curaçao wonen of moet dit hier misschien „Staatsdeel" wezen? Deze klacht betreft niet de programmas zelf: deze zijn thans door de goede en practische veranderingen zeer goed; zeker er zijn nog wel verbeteringen aan te brengen; maar „Keulen en Aken zijn niet op een dag gebouwd". Bovendien blijft ook hier waar het spreekwoord: Wie een hond...

Neen, deze klacht betreft de avond-uitzendingen; deze zijn buiten Curaçao zelf in het geheel niet of zeer slecht te volgen; iemand zei me eens, toen ik hierover sprak, dat op een kortere golflengte, 30 meter, bv., de ontvangsten op Curaçao zelf zeer slecht en buiten Curaçao zeer goed zouden wezen. Op mijn vraag waarom dan niet verschil van golflengte in tweeën gedeeld bv. niet 50.59 en ook niet 30 M. maar 40 M.? gaf deze persoon een schouderophalend antwoord; ik voelde, dat daar iets meer aan vast zat. Ik zag nu dezer dagen in de Curom-Gids de namen der leden van de Curom. Ik telde 869 namen; hiervan woonden er 844 op Curaçao zelf en de andere leden woonden buiten Curaçao. Dit betekent dus, dat van de 869 leden die bijdragen in de onkosten van exploitatie er ongeveer 98.3% op Curaçao zelf en 1.7% buiten Curaçao wonen; m.a.w. Curaçao alléén draagt ongeveer 57 maal zoveel bij in de onkosten als alle andere leden tezamen: De zeer logische gevolgtrekking is dus: Dan heeft Curaçao alle recht om de radio-ontvangsten zo volmaakt mogelijk te hebben in vergelijking met de andere plaatsen.

En nu stuit men op wat men in de geleerde wereld, naar ik meen, een vicieuze cirkel noemt: nl. De Curom verandert de golflengte voor Buiten-Curaçao niet, omdat Buiten-Curaçao niet bijdraagt in verhouding en: Buiten-Curaçao draagt niet bij, omdat men de golflengte niet verandert. Een zeer eenvoudige oplossing ligt voor de hand: Buiten-Curaçao, draag naar verhouding bij in de onkosten van exploitatie door lid te worden van den Curom en de radio-ontvangsten zullen ongetwijfeld beter worden; men zal er nl. ook rekening mede moeten houden, dat u ook bijdraagt. Dat er 869 leden zijn van de Curom, waarvan er 854 op Curaçao zelf wonen en er dus buiten Curaçao maar 15 leden zijn is... (welk bijvoeglijk naamwoord zou hier het beste passen?)

S.C.

SURINAME.

FIKKERT AFGETREDEN

Op de laatste bijeenkomst der Surinaamse Staten van het zittingsjaar 1943 is de Voorzitter, Mr. G. Fikkert, afgetreden als Voorzitter en Lid der Staten.

De Heer Kaulesar Sukul trad af als Onder-Voorzitter der Staten. Gisteren werd gemeld, dat de Gouverneur Dr. Julius W. del Prado en Frederick Lim-Apo respectievelijk tot Voorzitter en Ondervoorzitter heeft benoemd. Het is evenwel niet bekend wien de Gouverneur benoemd heeft tot Lid ter vervanging van den Heer Fikkert. Gisteren werd het nieuwe zittingsjaar op plechtige wijze geopend door Gouverneur Mr. J. C. Brons.

Journalistiek Leven in Curaçao.

29.

Veel mensen stonden 's avonds voor Sassens woning, maar binnen bleef alles stil. De bewoner wilde zich blijkbaar aan een ovatie onttrekken, had zelfs het hek van zijn tuin het touwen vastgebonden en de toegang af te sluiten en zat met een paar vrienden een kopje thee te gebruiken. Toen het pas donker was, begon eerst hatzelend, daarna heer luid gemeen het geroep van: „Leve meneer Sassen!"

De politie, die den jeugdigen schreeuwers het zwijgen wilde opleggen, wist te strandt onthaald. De districtcommissaris Status Muller werd zodanig getroffen, dat hij een nabijzijnde woning moest worden binnengebracht. Nu riep procureur-generaal Koentze de hulp der militaire in om der politie hulp te bieden. Met versnelde pas kwam het detachement aangerukt, voegde de Bredestraat van Otrobanda schoon en loste schoten in de lucht. Voor het huis van Sassen werd halt gehouden en een geregeld geweervuur op de woning geopend. De inwoners vluchtten naar achter, om niet getroffen te worden. Waarom op dit huis geschoten werd, is niet verklaard. De commanderende officier zeide, dat van de woning uit geschoten was, welke getuigenis algemeen als leugenachtig werd aangenomen. De Heer Koentze trad nu vergezeld van enige agenten, met geweld het huis binnen en de heer Sassen werd gevankelijk weggevoerd. Ook op de naburige huizen is geschoten, omdat wel beweerd, maar niet geloofd werd, dat vandaar uit gevuurd was. Dit schrikwekkelijke relletje kostte het leven aan één man, terwijl 19 personen verwondingen opliepen. Twee vrouwen werden van schrik krankzinnig, van welke een spoedig overleed. De volgende dag was de verontwaardiging over het gebeurde algemeen. Een grote schare volgde eerbiedig den gevallenen naar zijn laatste rustplaats. In een stuppende proclamatie verontschuldigde de gouverneur het hardhandig optreden van de vorige dag. De maatregelen, zo luidde het, waren nodig geweest, doordat in de laatste dagen vele ongeregeldheden in de openbare straten hadden plaats gehad, zoals samenscholingen, werpen met stenen en dergelijke. Bovenal op Koentze was het publiek gebeten en deze voelde zelfs wel enigszins dat hij te ver was gegaan. Op verzoek van een aantal ingezetenen ging de heer Ecker naar den gouverneur om te betogen, dat Koentze niet als procureur-generaal kon gehandhaafd blijven.

Wagner verwees Ecker naar Koentze, en het gevolg van deze bespreking was dat de procureur-generaal ontslag uit 's Lands dienst wilde nemen. Op aanraden van Ecker, vroeg hij binnenlands verlof aan. Op 27 November 1871 werd hij eervol ontheven van verdere waarneming van het ambt van procureur-generaal en werd Mr. J. P. Smeele, lid van het Hof van Justitie in zijn plaats benoemd.

Drie dagen bleef Sassen in hechtenis. Toen besliste het Hof, dat hij op vrije voeten zou worden gesteld, waarop hij voor enige tijd zijn intrek nam bij den heer Monsanto, consul van Haïti. Dezelfde dag werden de troepen van Otrabanda teruggetrokken en vervangen door schutters, die den heer Smeele tot handhaving der rust hun diensten hadden aangeboden, te meer daar Kerstmis en Nieuwjaar in het zicht waren.

Van velen ontving Sassen de raad naar Nederland te gaan om daar zijn goed recht te bepleiten. Hij zelf vond beter zijn zaak in de kranten uiteen te zetten. Aan deze pennestrijd namen weldra verschillende personen deel en vele niets ter zake dienende aangelegenheden kwamen de hoofdzaak helpen vertroebelen. Aan den Koning, de Tweede Kamer en de Koloniale Raad werden adressen gericht, ook door lieden die schade hadden geleden of verwondingen hadden opgelopen. Op 20 December 1871 kwam de nieuwe procureur-generaal Ramaer aan. Ook Koentze nam zijn plaats in de rechtbank weer in zeer tegen de zin van hen, die gehoopt hadden, dat hij de dienst zou hebben verlaten. Het spreekt van zelf dat men den heer Ramaer in Nederland volkomen over Sassen had ingelicht en dat men daar, afgaande op de officiële stukken in deze niet veel anders dan een misdadige opstandeling wilde zien. Amelunxen vindt het dan ook niet anders dan klein van den nieuwen procureur-generaal, dat hij een vervolging instelde tegen Sassen, die toch al voldoende gestraft was, wegens het gebeurde op de Gezelligheid, wat de waardigheid van 's Konings vertegenwoordiger, boosaardiglijk in het openbaar was aangerand. Ook beledigìng van den districtcommissaris was hem ten gelaste gelegd, verder oproering. Het ware verstandig geweest nu de rust begon in te treden, de hartstochten niet opnieuw wakker te maken. Op 30 Januari 1872 nam de behandeling der zaak een aanvang. De toeloop was alweer groot en andermaal waren militaire maatregelen genomen. Burgers, die beducht waren voor ongeregeldheden, verzochten den gouverneur de voortgang der behandeling te sluiten maar hun werd geantwoord, dat de vervolging niet op klacht van hem persoonlijk was ingesteld. Voor beleediging en opruiing werd Sassen op 21 Februari 1872 veroordeeld tot 125 gulden boete. Tegen dit vonnis werd door burgers bij Koning en gouverneur geprotesteerd en de boete door vrienden betaald. Bij arrest van de Hoge Raad der Nederlanden werd het vonnis in het belang der wet vernietigd (1 October 1872).

Het ontstaan van De Onafhankelijke.

Maar het muisje had nog een staartje. De 11de September verscheen het eerste nummer van De Onafhankelijke (nr.9) „weekblad aan de behandeling van de ware belangen van Curaçao gewijd". Al spoedig bleek deze krant het lijfblad van Sassen te zijn. Felle artikelen verschenen in dit jonge orgaan en het duurde niet lang, of Hendrik Conquet, de redacteur was, had zich wegens smaadschrift voor de rechtbank te verantwoorden. Op 10 December 1872 werd hij veroordeeld. Op 15 Februari 1873 week hij uit naar Santo Domingo, en bleef ongeveer tien jaar in ballingschap. De opvolger van Conquet, den heer J. C. Prince, trof een gelijk lot. Hij vertrok evenéens op 15 Februari naar Puerto Cabello. Een broeder van deze wiens voornaam ons niet bekend is, nam nu de uitgave van De Onafhankelijke op zich. Hij liep een geldboete op en hiermede was het lot van De Onafhankelijke bezegeld. Op 19 Maart 1873 verscheen zijn laatste nummer. Sassen vertrok op 7 Mei 1872 naar Nederland. Hij had het spel verloren. Nog lang bleef hij in de herinnering voortleven en in menig huis kon men het portret van „papa" Sassen aantreffen. De tijd heeft de haat en vijandschap die om hem ontstaan zijn, doen vergeten. Blijkens een verslag in De Curaçaosche Courant van 22 Mei 1874 is de zaak Sassen op 22 April 1874 nog in de Tweede Kamer behandeld.

Op 29 December 1877 is hij te Brussel overleden. Door de hoge regering in Nederland werd de houding van Wagner goedgekeurd en de adressen der inwoners, hebben weinig uitwerking gehad, het ene natuurlijk als gevolg van het andere. In 1822, dus een jaar vóór afloop, kreeg Hendrik Conquet gratie van Gouverneur Van Heerdt tot Eversberg, waarna hij naar Curaçao terugkeerde.

Conquet was de eerste persman, die met het gerecht in aanraking kwam op Curaçao.

Wordt vervolgd.